Trygge byrom er et felles ansvar

POLITIET

Oslo

Denne brosjyren er laget av politiet og Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune, og er ment som et hjelpemiddel for næringslivet.

Trygghet for samfunnet og innbyggerne er kjernen i politiets samfunnsoppdrag. Å forebygge kriminalitet er en av politiets hovedoppgaver, men dette klarer vi ikke alene. Vi er avhengig av å samarbeide med alle gode aktører som ønsker å bidra til en trygg by.

Næringslivet kan bidra gjennom god bruk av skilt og foliering på fasader og vinduer. Åpne fasader kan virke kriminalitetsforebyggende og bidra til trygge byrom.

Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune har blant annet ansvaret for å følge opp reglene rundt skilt og reklame i Oslo. I brosjyren finner du informasjon om regelverk, gode råd og eksempler på hva slags skilt og foliering som er tillatt å sette opp.

Forsidefoto og foto denne side: Nikolai Kobets Freund / Oslo kommune

Trygge byrom er et felles ansvar

Mennesker som ser hverandre, er til stede og følger med på det som skjer, skaper uformell sosial kontroll i byrom og nabolag.

Flere mennesker som er naturlig til stede, bidrar til økt trygghet og færre lovbrudd. Politiet og Oslo kommune oppfordrer næringslivsaktører, som for eksempel butikker, restauranter, frisører og andre tjenester til å legge til rette for uformell sosial kontroll. Åpne og transparente fasader og vinduer bedrer kontakten mellom innsiden av lokalene og byrommene og gatene utenfor.

Hvorfor er dette viktig?
Åpne og aktive fasader gir økt opplevd trygghet for forbipasserende, noe som igjen vil føre til at mennesker ønsker å oppholde seg på disse stedene. De aktørene som tar eierskap til eget uteområde, for eksempel ved å holde det rent og ryddig, eller sette opp en benk og noen blomster, opplever mindre uønsket aktivitet og kriminalitet. Politi og vektere kan ikke være overalt, og den uformelle sosiale kontrollen bidrar derfor også til en trygg by.

I tillegg er det krav i arbeidsplassforskriften om at det skal være dagslys og utsyn på arbeidsplassen. Vinduer som skal være med på å oppfylle kravet om dagslys, kan ikke være tildekket av innredning, reklame, folie og lignende.

Hva kan næringsaktører gjøre?
Sørg for at ansatte og kunder kan se både ut og inn. Unngå foliering i øyehøyde på vinduene, og at gardiner, hyller og vegger på innsiden blokkerer innsyn. Kontakten utenfra og inn gir økt trygghet for ansatte, særlig når man jobber alene.

Ta eierskap til området utenfor butikken, for eksempel med vareutstilling, rydding og renhold. Økt trivsel gir mer liv og større kundegrunnlag, og større sannsynlighet for at uønskede hendelser oppdages og varsles. Dette kan også gi reduserte utgifter til blant annet vekterbistand og rengjøring.

Gå sammen med andre aktører i nabolaget om å skape åpne fasader, liv på gateplan og trygge byrom. Effekten blir større hvis flere samarbeider og gjør positive endringer samtidig.

Foto: Ida Rydeng / Oslo kommune

Oslo kommune og politiet erfarer at åpne og aktive fasader gjør byrom tryggere. Når mennesker kan se hverandre – både inne og ute – styrkes den uformelle sosiale kontrollen.

Politiet og Plan- og bygningsetaten oppfordrer næringsaktører til å unngå bruk av foliering, gardiner og hyller som dekker til vinduer, slik at lokalene bidrar til trygghet, liv og økt aktivitet i gatene.

Hva slags folie på vinduer må du søke om?

Du kan sette opp folie på vinduene i butikklokalet, men det er noen regler som må følges.

Det er *skilt- og reklameforskriften for Oslo* som bestemmer hva du kan sette opp av vindusfolie, skilt og reklame. Reglene gjelder spesielt for utstillingsvinduer i første etasje, og sier at folien skal vise virksomhetsnavn og åpningstider. Maksimalt 1/3 av vindusflaten kan dekkes av folien. Ett vindu regnes som én vindusflate, altså kan du ikke regne med det totale arealet med vinduer når du beregner hvor mye 1/3 er, det gjelder for hvert vindu.

Det er tillatt å sette opp skilt med logo som dekker inntil 3 m2, men ikke både skilt og folie på samme vegg med vindusflater.

Midlertidige skilt, plakater og annet materiell som klistres på innsiden av vinduet, blir behandlet på samme måte som utvendig foliering.

Heldekkende, ensfarget foliering av vinduer er en fasadeendring, noe som betyr at du må sende byggesøknad til Plan- og bygningsetaten. Hvis du setter opp heldekkende folie uten å søke, kan Plan- og bygningsetaten gi deg pålegg om å fjerne det.

Du kan, uten å snakke med noen eller søke om det, sette opp vindusfolie med virksomhetsnavn og åpningstider på inntil 1/3 av vinduet.

Det er ulike regler for hva som er tillatt i ulike gater og deler av byen. Er det for eksempel mye næringsliv, er mer tillatt, mens for verneverdig bebyggelse er mindre tillat. Mer detaljert informasjon om hva som gjelder hvor og hva du må søke om, kan du finne i skilt- og reklameforskriften, som ligger på kommunens nettsider:

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune

Foto: Politiet

Særlig under tak og på mørke steder har det stor effekt med åpne vindusflater som slipper lys gjennom. Disse bildene viser hvordan merkevaren kan komme tydelig fram gjennom enkel foliering, samtidig som vinduene er åpne og gir god kontakt mellom innsiden og utsiden.

Foto: Ida Rydeng / Oslo kommune

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune i mai 2026

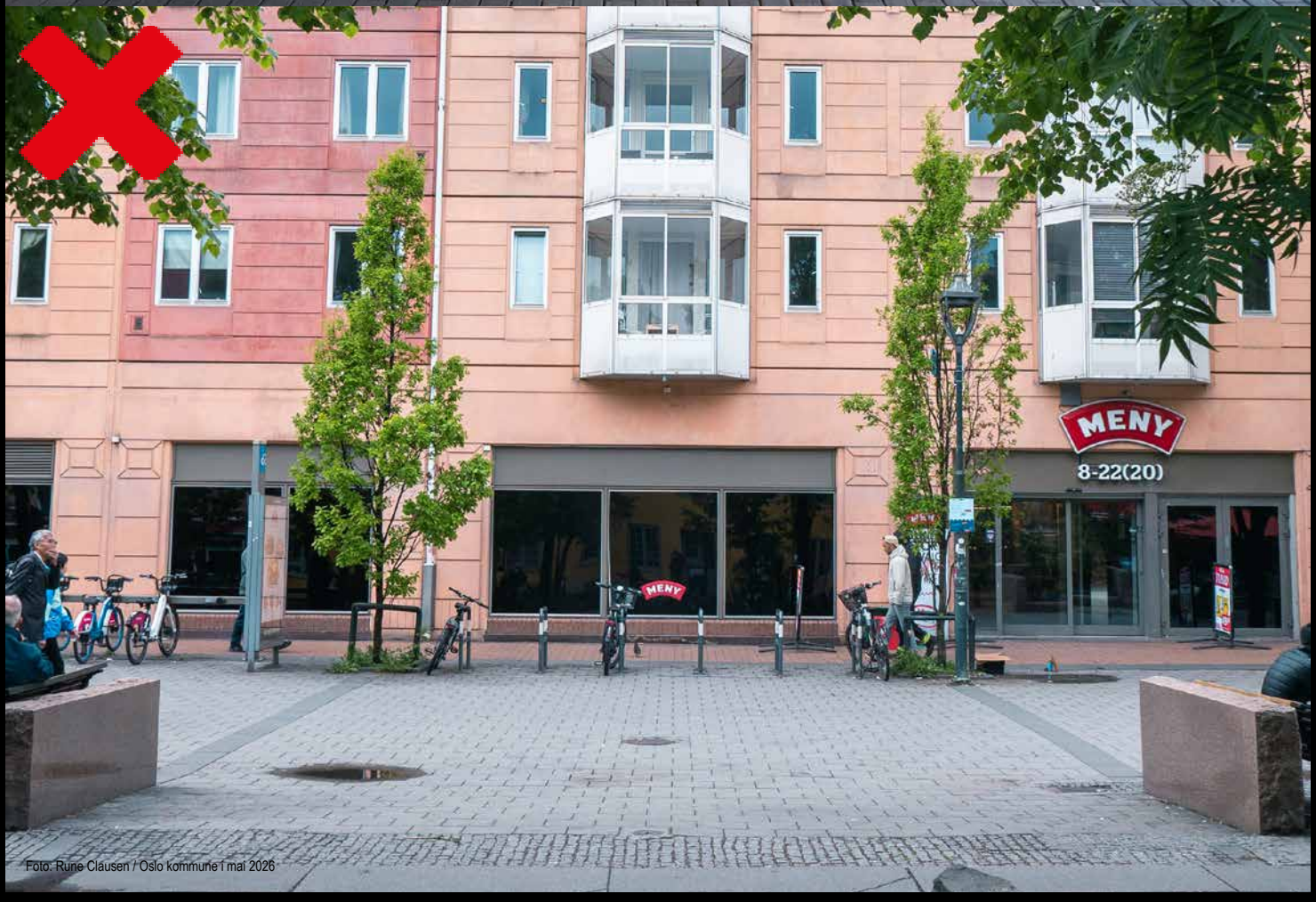

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune i mai 2026

↖ Forrige side

Utforming av inngangspartiet og foliering av vinduene i butikker påvirker hvordan gatemiljøet og byrommet oppleves både for kunder og forbipasserende. Vinduer som ikke har folie i øyehøyde, gir mer lys til gata og gjør det lettere å få øyekontakt gjennom vinduet, som i det øverste eksempelet til venstre. Den heldekkende folien i det nederste eksempelet stenger helt for kontakten mellom inne og ute.

Mer dagslys og innsyn skaper triveligere og tryggere arbeidsforhold for de ansatte, og gjør det hyggeligere for kunder å besøke butikken. Bildene til høyre viser to butikker med samme vareutvalg, men med forskjellig foliering, og hvor stor forskjell det gjør for opplevelsen i butikken. ↘

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune i mai 2026

Foto: Politiet

Unngå å dekke til innsiden av vinduene med gardiner, hyller og lignende. Det kan ha samme negative effekt på omgivelsene som heldekkende foliering.

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune

Foto: Politiet

Vinduer uten foliering inviterer til mer kontakt mellom inne og ute, og bidrar til et bedre og tryggere bymiljø for både innbyggere og næringsmiljø.

Foto: Rune Clausen / Oslo kommune

Butikkeieren
Mohammed Ajhi driver frisørsalongen MoEtion i Kvadraturen. Den lilla fasaden skiller seg ut i nærmiljøet.

– Lillafargen og store vinduer som er synlige, gir mer liv og god energi for forbipasserende.

Mohammed forteller at han kom til Norge fra Syria i 2015, og åpnet salongen i 2022.

– På mitt første år da jeg flyttet inn til dette lokalet, opplevde jeg området som utrygt fordi det var helt nytt for meg. Med tiden jeg ble mer og mer vant og til den dagen i dag kan det oppstå noen episoder i ny og ne, særlig i helgene. For eksempel så hadde vi en utfordring med at andre snek seg inn til andre etasje i bygget og sov der.

Det kan også være en del utfordringer med festing, hasjlukt og annen rusbruk i nærmiljøet. Mohammed forteller at han har byttet skilt flere ganger, fordi det har blitt ødelagt eller stjålet.

– Jeg vil si at vi har gitt området her et skikkelig løft og skapt mye liv fordi vi har også brukt salongen for andre anledninger sammen med andre barbere. For eksempel har vi spillekvelder og drikker vin, og under fotball-VM brukes også salongen for å samle flere unge voksne for å se på kamper.

Foto: Anna Skibevaag / Oslo kommune

– Jeg har god utsikt her jeg står, og får med meg det meste.

Mohammed Ajhi, driver av MoEtion

Foto: Ida Rydeng / Oslo kommune

Butikksjefen
Amila Berg er butikksjef på Normal i Smalgangen på Grønland.

– Det er viktig for oss å ha inviterende og åpne fasader som slipper lys inn og vi kan se ut av.

Amila har over 20 års erfaring fra butikkarbeid, og har vært butikksjef for Normal på Grønland siden oppstarten våren 2025.

– Mindre foliering i vinduene gjør at butikken ser innbydende ut, det er lettere å se hva vi selger og at butikken faktisk er åpen.

Området rundt Smalgangen kan til tider være preget av bråk og uønskede hendelser som påvirker tryggheten til både kunder og ansatte.

– Det at vi kan se naboene og samarbeide er bra. Når uønskede hendelser skjer ute i gata, så kan vi varsle hverandre, for eksempel hvis en tyv i nabobutikken klarer å rømme unna, så kan vi varsle hverandre om det. Vi kan også varsle politiet hvis vi er vitne til tyveri eller slåsskamper i gata utenfor.

Foto: Oslo kommune

Foto: Politiet

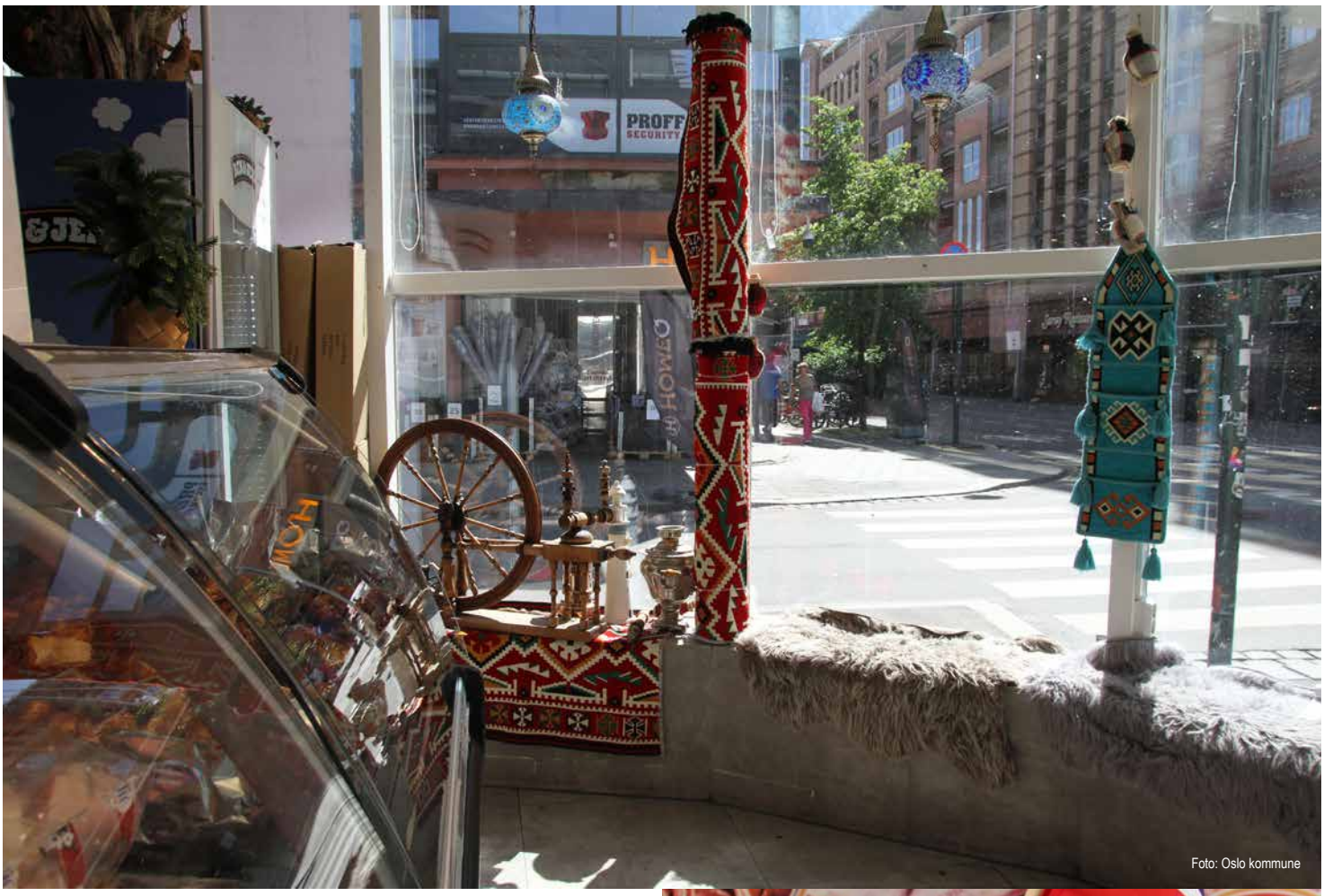

Foto: Oslo kommune

Butikkeieren
Gaylan Al-Salihi eier og driver Noor Kjøtt på Grønland.

– De store, åpne vinduene gjør at vi kan se hva som skjer der ute, og også at kundene kan se hva vi har her inne.

Gaylan har drevet butikken siden den åpnet i 2021 og har spesialisert seg på kjøtt.

– Jeg har godt overblikk over gata gjennom de store vinduene. Vi bruker også, i litt mindre hektiske perioder, å vaske gata og stå utenfor butikken og passe litt på. Det signaliserer at det er ordentlig her og trygt å handle hos oss.

Området rundt Vaterland og Olafiagangen kan oppleves utrygt.

– Grønland er et område som har mye liv i seg, du finner alle slags nasjonaliteter og kulturer her, og vi er heldige som får være en del av det. Det er viktig å samarbeide for å skape en felles trygghet, og det krever et tett samarbeid mellom oss som er næringsaktører, kommunen og politiet.

Foto: Oslo kommune

Oslo kommune og politiet erfarer at åpne og aktive fasader gjør byrom tryggere. Når mennesker kan se hverandre – både inne og ute – styrkes den uformelle sosiale kontrollen.

Politiet og Plan- og bygningsetaten oppfordrer næringsaktører til å unngå bruk av foliering, gardiner og hyller som dekker til vinduer, slik at lokalene bidrar til trygghet, liv og økt aktivitet i gatene.

Foto: Ida Rydeng / Oslo kommune